

Sygn. akt I C 283/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Monika Świerad

Protokolant : Jolanta Furman

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2015 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. Sp.K. z siedzibą w miejscowości S., gmina J.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. Zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. Sp.K. z siedzibą w miejscowości S., gmina J. kwotę 144.233,68 zł (sto czterdzieści cztery tysiące dwieście trzydzieści trzy złote 68/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 18.12.2012 roku do dnia zapłaty,

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Nowym Sączu kwotę 45,14 (czterdzieści pięć zł 14/100) tytułem kosztów postępowania pokrytych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa,

IV. Zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. Sp.K. z siedzibą w miejscowości S., gmina J. kwotę 10.812 zł (dziesięć tysięcy osiemset dwanaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Monika Świerad

Sygn. akt I C 283/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11.12.2015 roku

Pozwem inicjującym niniejsze postępowanie strona powodowa (...) sp. z o.o. sp. k. domagała się zasądzenia od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 146.979,63 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18.12.2012 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową (k. 2-11).

Uzasadniając swoje żądanie strona powodowa podniosła, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła w dniu 12.05.2010 roku umowę przewozu 345 telewizorów (...) 42. Nadawcą transportu było (...) W. Sp. z zoo - zaś za miejsce dostarczenia oznaczono D. N. (...) Centre, N. Business Park, Long H. W., N., N., (...), znajdujące się na terytorium Wielkiej Brytanii. Powódka jest następcą prawnym (...) Spółka Jawna. Po dotarciu do miejsca przeznaczenia, dnia 17 maja 2010 r., kierowca zatrudniony przedsiębiorstwie powódki A. W., został poinformowany

przez firmę, do której dostarczony miał być transport, że nie udostępni ona własnego parkingu. Jednocześnie został on poinformowany o parkingu usytuowanym przy drodze z N. L. A46), gdzie można zaparkować pojazd i czekać do godzin porannych następnego dnia. Parking ten znajdował się w pobliżu centrum handlu żywcem i był otwarty całodobowo. Przy jego wjeździe znajdowała się metalowa brama, natomiast teren parkingu do godz. 22 patrolował ochroniarz. Dodatkowo, okolica patrolowana była przez miejscową policję. Wokół parkingu ciągnęło się ogrodzenie oraz żywopłot, zaś w odległym rogu parkingu znajdowała się brama dla pieszych, zapewniająca im dostęp do samochodów. Ponadto miejsce parkingowe było oświetlone i monitorowane przez trzy kamery. Około godz. 2.45 A. W. obudził się ze spoczynku nocnego, który odbywał w kabinie samochodu i spostrzegł grupę pięciu mężczyzn, którzy wynosili telewizory z jego pojazdu do innego, zaparkowanego tuż obok. Nie wychodząc z kabiny ciężarówki poinformował on telefonicznie kolegę, który zaparkował swój pojazd tuż obok, o tym co widzi. Po uruchomieniu ciężarówki przez drugiego kolegę, złodzieje uciekli. Niezwłocznie po zajściu A. W. zawiadomił policję dzwoniąc pod numer alarmowy 112, a po przyjeździe służb kierowca oszacował szkody wynikłe z kradzieży. Wycięty został otwór o powierzchni około 30% prawego boku kontenera, zaś z palet znajdujących się na przyczepie ciężarówki skradziono 168 telewizorów. W trakcie postępowania likwidacyjnego pozwana odmówiła spełnienia świadczenia, powołując się na rzekome rażące niedbalstwo po stronie powodowej. Tymczasem analiza poszczególnych zapisów § 11 ust. 4 OWU prowadzi do konstatacji, że dyspozycja cytowanego przepisu zawiera w sobie regulację niespójną oraz zawierającą w sobie sprzeczności. Przed kierowcą pojazdu stawia się w pierwszej kolejności wymóg pozostawienia pojazdu na parkingu strzeżonym, zaś w razie niemożliwości uczynienia zadość takiemu obowiązkowi, winien on pozostawić pojazd na terenie trwale, ogrodzonym, zamkniętym, dozorowanym oraz oświetlonym lub na znajdujących się na trasie przewozu parkingach przy motelu, hotelu, całodobowej stacji benzynowej lub urzędzie. Parking, na którym doszło do kradzieży spełniał zdecydowaną większość stawianych tym przepisem wymogów. Wymóg pozostawienia pojazdu na parkingu strzeżonym nijak ma się do powinności pozostawienia pojazdu, w razie niemożliwości pozostawienia go na parkingu strzeżonym, przy parkingach przy motelach, hotelach, całodobowych stacjach benzynowych lub urzędach celnych. Zdaniem powódki tego samego poziomu bezpieczeństwa nie gwarantuje parking strzeżony jak i miejsca postojowe usytuowane przed motelami lub całodobowymi stacjami benzynowymi. Zdaniem powódki wymogi jakie stawiane są miejscom zastępczym w stosunku do parkingów strzeżonych, są nie do zrealizowania przez zdecydowaną większość miejsc, gdzie można zaparkować pojazdem będąc w trasie. Działanie ubezpieczyciela, polegające na takim konstruowaniu przepisów dotyczących odpowiedzialności wynikającej z umów zawieranych ze swoimi klientami, powodujące brak jasnego określenia granic przedmiotowej odpowiedzialności, stanowi działanie ewidentnie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Łączna interpretacja, zarówno literalna jak i funkcjonalna, powołanych przez pozwaną zapisów umownych prowadzi także do wniosku, iż ujęcie miejsca zapewniającego maksimum bezpieczeństwa prowadzić może do wniosków abstrahujących w pełnej rozciągłości od doświadczenia życiowego - nie sposób wymagać w zdecydowanej większości przypadków, że parkingi znajdujące się w pobliżu miejsc takich jak motele czy stacje benzynowe będą wyposażone tak jak parkingi strzeżone. Parking, na którym doszło do kradzieży zarówno przed jak i po zdarzeniu był wykorzystywany przez pracowników powoda jako miejsce postoju samochodów ciężarowych. Poza zdarzeniem objętym niniejszym powództwem nie dochodziło tam do innych kradzieży, więc parking ten odznacza się wysokim stopniem bezpieczeństwa. Co więcej ten parking znajduje się na liście rekomendowanych parkingów przez firmę (...) oraz T., a zatem przedsiębiorstw produkujących sprzęt elektroniczny, który z uwagi na wysoką wartość jest szczególnie narażony na kradzieże w trakcie transportu. Strona powodowa powołała się też na pogląd wyrażony w orzecznictwie SN wyrażony w wyroku z dnia 26 stycznia 2006 r. (V CSK 90/05), iż „umowa ubezpieczenia pełni funkcją ochronną i przy wykładni jej postanowień nie może tracić z pola widzenia tego jej zasadniczego celu. Poszukiwanie przez zakład ubezpieczeń per fas et nefas możliwości uchylenia się od świadczenia na rzecz ubezpieczonego jest nie tylko niezgodne z celem ubezpieczenia, lecz także stanowi akt nielojalności i złej wiary, który nie zasługuje na ochronę prawną”. Według powódki zaprezentowana przez pozwaną interpretacja warunków umowy ubezpieczenia godzi w istotę umowy ubezpieczenia albowiem podważa jej gwarancyjny charakter a tym samym sens ekonomiczny zawierania tego typu umów. Odwołując się do legalnej definicji umowy ubezpieczenia zawartej w art. 805 § 1 k.c. powódka wskazała, że w przypadku zajścia przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczyciel jest zobowiązany do spełnienia określonego w umowie świadczenia. Wszelkie wyjątki od tej reguły muszą mieć charakter wyjątkowy, a zatem ewentualne przesłanki egzoneracyjne zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia nie mogą być interpretowane rozszerzająco. W trosce o zminimalizowanie rozmiaru szkody,

po zakwestionowaniu pierwotnie żądanej przez uprawnionego kwoty odszkodowania tj. 90.626,42 USD (wartość skradzionych telewizorów) wraz z kwotą 1.419,64 GBP (koszty postępowania wyjaśniającego), powódce udało się wynegocjować niższą kwotę odszkodowania, jednakże w związku z odmownym stanowiskiem pozwanej nie doszło do ugodowego zakończenia sporu. W związku z powyższym uprawniony do odszkodowania z tytułu zdarzenia objętego niniejszym powództwem skierował pozew o zapłatę przeciwko powódce, co doprowadziło do wydania przez Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy nakazu zapłaty z dnia 11 grudnia 2013 (sygn. akt: IX Gnc 1251/13), zasądającego od powódki kwotę 90.626,42 USD wraz z odsetkami oraz kwotę 11.838 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W wyniku wzajemnych uzgodnień kwota główna roszczenia oraz koszty postępowania zostały przez powódkę uregulowane w ratach. Mając na uwadze wiążącą strony umowę ubezpieczenia powódce przysługuje obecnie roszczenie regresowe. Zgodnie z brzmieniem art. 23 ust. 1 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 roku odszkodowanie za częściowe zaginięcie towaru oblicza się według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Jednocześnie art. 23 ust. 3 Konwencji CMR w stanowi, że odszkodowanie nie może przekraczać 8,33 jednostki rozrachunkowej za 1 kilogram brakującej wagi brutto. Zgodnie z ust. 7 cytowanego artykułu „Jednostka rozrachunkowa”, o której mowa w niniejszej Konwencji jest specjalnym prawem ciągnięcia utworzonym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Biorąc pod uwagę fakt, iż ostatecznie jak ustalono doszło do kradzieży 169 telewizorów (sześć zostało odzyskanych przez Policję) a każdy z nich ważył 20 kg (co wynika z listu przewozowego) należna kwota odszkodowania wynika z poniższego wyliczenia: $3380 \text{ kg} \times 8,33 = 28.155,40 \text{ SDR} \times 5,2203 \text{ (kurs NBP z dnia 5.03.2015)} = 146.979,63 \text{ zł}$. Uzasadniając żądanie odsetek strona powodowa powołała się na art. 481 § 1 i 2 k.c.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego z opłatą skarbową (k. 86-92).

Strona pozwana podała, że w dniu 5.05.2010 roku zawarła z firmą (...) sp. j. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, której integralną część stanowiły OWU OC Operatora Transportowego z dnia 25.09.2000 roku zmienione aneksami 1,2 i 3. Jak wynika z załączonego do pozwu listu przewozowego CMR (...) przewoźnikiem telewizorów była (...) s.c. czyli spółka na rzecz, której pozwany nie świadczył ochrony ubezpieczeniowej. Strona powodowa nie przedłożyła żadnej dokumentacji potwierdzającej przejęcie przez (...) sp. j. wszelkich zobowiązań (...) s.c. Strona pozwana podniosła zatem zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powoda. Ponadto strona powodowa nie poinformowała pozwanej o postępowaniu toczącym się przed SO w Krakowie do sygn. IX GNc 1251/13 i nie podjęła w tym postępowaniu żadnej obrony o czym świadczy brak wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 11.12.2013 roku. Strona powodowa nie dochowała zatem obowiązków przewidzianych w par 12 ust 2 i 3 oraz 4 OWU, zgodnie z którymi winna była zawiadomić pozwanego o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa oraz uzyskać zgodę na przyjęcie na siebie odpowiedzialności i rezygnacji z wniesienia środka zaskarżenia. Strona powodowa zaniechała w tym postępowaniu podniesienia zarzutu braku legitymacji biernej, dlatego powództwo powinno zostać oddalone w całości. Z ostrożności procesowej pozwana wskazała, że okoliczności zdarzenia z dnia 17 maja 2010 roku dotyczące kradzieży towaru są pomiędzy stronami niniejszego postępowania bezsporne. Pozwana zaznaczyła, że parking na którym stał samochód prowadzony przez A. W. nie by parkingiem strzeżonym w świetle par 11 ust 4 OWU. Pozwana powołując się na wyroki Sądów Apelacyjnych, podniosła, że „samo ogrodzenie terenu parkingu nie może jeszcze świadczyć o jego charakterze, jako parkingu strzeżonego. Ustawiając ogrodzenie, prowadzący parking wyznacza jedynie teren, na którym zezwala innym osobom na korzystanie z gruntu przez czasowe umieszczenie na tym gruncie ich samochodów.” W ocenie pozwanej parking, na którym kierowca A. W. zatrzymał pojazd nie spełniał też wymogów wskazanych w § 11 ust. 4 OWU. Aby parking można było uznać za spełniający maksimum bezpieczeństwa musiały być spełnione łącznie warunki: teren trwale ogrodzony, zamknięty, dozorowany oraz oświetlony. Ponadto samochód mógł zostać zaparkowany przy motelu, hotelu, całonocnej stacji benzynowej lub urzędzie celnym. Jak wskazała sama strona powodowa we wniesionym w przedmiotowej sprawie pozwie, teren na którym został zaparkowany samochód nie był terenem dozorowanym bowiem dozorca pracował tylko do godz. 22:00. W ocenie pozwanej nie można uznać za teren dozorowany terenu wokół, którego co jakiś czas przejeżdża patrol policyjny. W takim bowiem przypadku prawie każdy teren, każdą ulicę i każdą posesję musielibyśmy

uznać za dozorowaną, bowiem patrole policyjne pojawiają się od czasu do czasu na każdej drodze. Ponadto policja nie jest zobowiązana w jakiś szczególny sposób do sprawowania dozoru na terenie, na którym został zaparkowany samochód. Jak wynika z oświadczenia rzeczoznawcy (...): bramy parkingu nigdy nie zamykano, kawiarnia i myjnia nie były otwarte 24 godziny na dobę, nie było ochrony na placu, pojazdy parkowane były na ryzyko właścicieli. Już z tego powodu, że parking nie był parkingiem dozorowanym, nie został spełniony wymóg z § 11 ust. 4 OWU. Parking spełniał jedynie większość wymagań wskazanych w § 11 ust. 4 OWU, a nie wszystkie. Ponadto przy wjeździe na parking znajdowała się podwójna metalowa brama, która nie była strzeżona przez pracowników ochrony ani nie posiadała kłódki czy jakichkolwiek innych mechanicznych zabezpieczeń. Parking był ogrodzony płotem jednak w odległym rogu przedmiotowego obszaru znajdowała się kolejna otwarta i niestrzeżona brama przeznaczona dla pieszych, która umożliwia swobodny dostęp do obszaru parkingowego. Zamontowane kamery monitorowały okolice parkingu a nie sam obszar parkingowy. W ocenie pozwanej zachowanie kierowcy uznać należy za rażąco niedbałe. Stroną powodową jako przedsiębiorcę, wiązał szczególnie miernik staranności przy wykonywaniu czynności na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 355 § 2 k.c. należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności.

W piśmie z dnia 11.05.2015 roku (k.124-127) strona powodowa podniosła, że bezzasadny jest zarzut pozwanej o braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda, gdyż powódka jest następcą prawnym (...) sp.j. Ponadto spółka ta powstała w wyniku przekształcenia w trybie art. 26 par 6 ksh spółki (...) s.c. N. B., N. Z., na podstawie uchwały wspólników z dnia 19.12.2008 roku. (...) spółka jawna jako następcą prawną przejęła wszelkie prawa i obowiązki spółki cywilnej. W liście przewozowym nr CMR: (...) najprawdopodobniej doszło do pomyłki pisarskiej, bowiem wskazana w nim spółka cywilna nigdy nie występowała pod nazwą (...) s.c. Spółka taka nie istniała w dacie wystawiania listu przewozowego. Strona powodowa podniosła, również, że celem obrony swoich praw i pociągnięcia do odpowiedzialności pozwanej wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty do sygn. I X GNc 1251/13, w którym zawarła wniosek o zawiadomienie (...) W. o tym postępowaniu. Jednakże z uwagi na fakt, iż nakaz zapłaty został doręczony osobie nieuprawnionej do odbioru korespondencji, bez winy spółki doszło do odrzucenia sprzeciwu i uprawomocnienia się nakazu zapłaty. Pomimo złożenia przez powódkę zażalenia na odrzucenie sprzeciwu, zostało ono oddalone. Zdaniem powódki zaistniała sytuacja nie daje pozwanej podstaw do uchylenia się od odpowiedzialności odszkodowawczej, ponieważ nie poinformowanie pozwanego o toczącym się wcześniej procesie nie miało żadnego wpływu na obronę jej praw. W niniejszym procesie powódka nie dochodzi całej kwoty objętej nakazem zapłaty wydanym na rzecz poszkodowanego, a jedynie tej części, która bezspornie była jej należna. Tym samym ewentualny udział pozwanego w procesie przed Sądem Okręgowym w Krakowie nie doprowadziłby do oddalenia powództwa w całości, a jedynie mógł wpłynąć na obniżenie zasądzonej kwoty - do wysokości dochodzonej w niniejszym postępowaniu, albowiem jest to maksymalna wysokość odszkodowania w rozumieniu art. 23 ust. 3 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz.U. 1962 Nr 49, poz. 238). Mając powyższe na uwadze, nie dochowanie przez powódkę postanowień § 12 ust. 2, 3 i 4 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia nie ma wpływu na zakres odpowiedzialności pozwanej i nie może stanowić podstawy do uchylenia się od zapłaty należnego odszkodowania, co wynika a contrario z treści § 12 ust 6 OWU. Ponadto miejsce zapewniające maksimum bezpieczeństwa w rozumieniu § 11 ust. 4 OWU to dość pojemna kategoria obejmująca zarówno parkingi dozorowane jak i znajdujące się przy motelach i stacjach benzynowych. Według powódki nie sposób uznać, jak to czyni pozwana, iż parking na którym doszło do kradzieży zapewniał niższy standard bezpieczeństwa niż np. parking przy motelu lub stacji benzynowej. Typu parkingi praktycznie nigdy nie są ani ogrodzone, ani monitorowane jak również dozorowane, gdy tymczasem N. and S. D. C. L. P. jest ogrodzony, posiada monitoring i jest dozorowany. Co więcej, kierowca A. W. działał ze szczególną starannością, albowiem podczas jazdy był w stałym kontakcie z innym kierowcą zatrudnionym u powoda, Panem S. Z., który również przewoził towar do tego samego miejsca przeznaczenia. W nocy kiedy doszło do kradzieży oba pojazdy zostały zaparkowane równoległe do siebie przodem do metalowego płotu i zarośli, tak aby kierowcy mogli wzajemnie obserwować otoczenie pojazdów i w razie czego odpowiednio zareagować. Ponadto parking, na którym doszło do kradzieży do dnia dzisiejszego jest często wykorzystywany przez pracowników powódki, albowiem widnieje w różnych informacjach branżowych dla kierowców jako bezpieczne miejsce do parkowania. Z tego parkingu korzystają nie tylko kierowcy z polskich firm transportowych lecz również zagranicznych, ze względu na bardzo dużą ilość fabryk oraz różnych magazynów logistycznych zlokalizowanych w

też okolicy. Te okoliczności potwierdzają, że parking ten jako miejsce postojowe samochodów ciężarowych gwarantuje odpowiedni poziom bezpieczeństwa.

W piśmie z dnia 2.06.2015 (k. 149-151) pozwana podniosła, że nie może ponosić żadnej odpowiedzialności za błędne wskazanie przez powódkę nazwy spółki jako ubezpieczonej we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia. Ponadto z dołączonej przez powódkę dokumentacji wynika, że do nieskutecznego -nieterminowego - wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 11 grudnia 2013 roku przez Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy doszło na skutek zaniedbań samej powódki, która nie poinformowała poczty o wypowiedzeniu pełnomocnictwa do odbioru korespondencji M. N. (1), w związku z czym doszło do skutecznego doręczenia nakazu zapłaty. Zdaniem pozwanej bez znaczenia dla niniejszego postępowania pozostaje to, czy parking był i jest używany przez innych przewoźników, czy to krajowych czy też zagranicznych. Nie miało również znaczenia dla niniejszego postępowania, że miejsce, w którym pozostawiono samochód było oznaczone jako bezpiecznie miejsce do parkowania. Istotnym było jedynie to, czy parking spełniał wymogi z OWU, na które powódka zawierając umowę ubezpieczenia wyraziła zgodę. Tymczasem parking nie spełniał wymogów OWU, w związku z czym nie jest możliwe przypisanie pozwanej odpowiedzialności akcesoryjnej w przedmiotowej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą w miejscowości S. 67 w gminie J. zajmująca się m.in. transportem drogowym towarów powstała w dniu 3.12.2014 roku z przekształcenia Spółki Jawnej (...) sp. j. (...) spółki cywilnej (...) s. c. N. B., N. Z. z dnia 19.12.2008 r. doszło do przekształcenia tej spółki w oparciu o art. 26 par 6 ksh na spółkę jawną pod firmą (...) sp. j.

(dowód: odpisy KRS k. 15 i k. 128-130)

W dniu 5.05.2010 roku (...) sp. j. zawarła z Towarzystwem (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, potwierdzoną polisą nr (...) na okres od 6.05.2010 do 5.05.2011 w zakresie przewozu terytorialnego w Europie z wyłączeniem K. (...). Suma ubezpieczenia za każde zdarzenie wynosiła 400.000 USD, a franczyza redukcyjna w każdej szkodzie 500 USD. Umowę ubezpieczenia zawarto w oparciu o Obowiązujące Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Operatora Transportowego stanowiące załącznik do tej umowy.

Zgodnie z § 4 ust 1 pkt 2 OWU (...) W. udzielała ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego dokonującego przewozu przesyłek na podstawie listu przewozowego CMR, w którym zamieszczone były dane ubezpieczającego: nazwa i adres. Przedmiotem ubezpieczenia była odpowiedzialność ubezpieczającego, którą ponosił zgodnie z przepisami Konwencji o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (konwencja CMR) za szkody rzeczowe, które nastąpiły w czasie między przejęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem - § 4 ust 2 pkt 2. Ubezpieczyciel nie ponosił odpowiedzialności za szkody powstałe w skutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego, jego pracowników lub osób, które działały na zlecenie w imieniu lub na rzecz ubezpieczającego - § 6 ust 1 pkt 1. Według § 11 ust 2 OWU przyjmujący przesyłkę do przewozu ubezpieczający powinien sprawdzić dane z listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego dotyczące ilości, wagi, cech i numerów przesyłki oraz jej widocznego stanu i opakowania oraz sprawdzić prawidłowość rozmieszczenia i zamocowania przesyłki w środku transportu.

Zgodnie z brzmieniem § 11 ust. 4 OWU: Kierowca powinien ze szczególną starannością zabezpieczyć pojazd wraz z przesyłką przed kradzieżą z włamaniem. W czasie postoju kierowca zobowiązany był pozostawić pojazd wraz z przesyłką na parkingu strzeżonym, a jeśli było to niemożliwe - w miejscu zapewniającym maksimum bezpieczeństwa tj. na terenie trwale ogrodzonym, zamkniętym, dozorowanym oraz oświetlonym lub na znajdujących się na trasie przewozu parkingach przy motelu, hotelu, całonocnej stacji benzynowej lub urzędzie celnym. Według § 12 ust. 8 OWU: jeżeli ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregoś z obowiązków określonych w § 11 ust. 2-5, a miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie okoliczności powstania szkody, rozmiar

szkody, bądź na ustalenie wysokości odszkodowania, a także w przypadku ujawnienia nieprawidłowości oświadczeń co do rozmiaru i okoliczności szkody, (...) mogło odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć.

Według par 12 ust 1 pkt 4 w przypadku powstania szkody ubezpieczający powinien niezwłocznie przekazać ubezpieczycielowi sformułowane na piśmie roszczenie poszkodowanego. W świetle par 12 ust 2 ubezpieczający nie mógł bez pisemnej zgody (...) W. przyjąć na siebie odpowiedzialności za szkodę, zaspakajać roszczeń osób poszkodowanych lub udzielać obietnicy zapłacenia odszkodowania. Ubezpieczający miał niezwłocznie powiadomić (...) W. o wszczętym postępowaniu sądowym w związku z zaistniałą szkodą i udzielić na żądanie (...) W. pełnomocnictwa procesowego wskazanej przez nie osobie-par 12 ust 3. Ubezpieczający miał w terminie umożliwiającym (...) W. zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego, przesłać do (...) W. orzeczenia Sądu w sprawie cywilnej lub karnej związanej ze zdarzeniem, z którego wynikała jego odpowiedzialność- par 12 ust 4. (...) W. nie ponosiła odpowiedzialności za szkodę w przypadku naruszenia przez Ubezpieczającego umyślnie obowiązku określonego w par 7 ust 3 oraz umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w par 12 ust 1 pkt 1.

Wedle par 13 ust 3 pkt 2 wysokość szkody rzeczowej i finansowej była ustalana w przypadku przewozów w ruchu międzynarodowym na podstawie konwencji CMR z uwzględnieniem postanowień par 4 ust 2. Od wysokości należnego odszkodowania (...) potraçała kwotę franczyzy redukcyjnej, której wysokość określono w dokumencie ubezpieczenia-par 13 ust 9. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie OWU zastosowanie znajdowały przepisy prawa polskiego z zastrzeżeniem ust 4 –par 16 ust 2. W odniesieniu do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym zastosowanie miały postanowienia Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19.05.1956 roku oraz przepisy Umowy europejskiej dotyczące międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) z dnia 30.09.1957 roku.-par 16 ust 4.

Według aneksu do umowy nr (...) obowiązującego w dacie kradzieży (...) W. udzielała ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego z tytułu przewozu samochodów, sprzętu elektronicznego (w tym RTV i AGD) alkoholu oraz wyrobów tytoniowych pod warunkiem spełnienia wymogów szczególnych min: dłuższy niż 60 min postój środka transportu dopuszczalny był w odniesieniu na terenie RP oraz poza terenem RP w krajach innych niż wymienione w pkt b na parkingu strzeżonym lub jeśli kierowca nie opuszczał pojazdu na całodobowej stacji benzynowej -pkt 4a.

(dowód: kserokopia polisy ubezpieczeniowej k.102 , kserokopia OWU k.106-111, aneks do umowy nr (...) k. 189)

(...)j. (...)-(...) J. S. 67 zawarła z (...) W. Sp. z zoo umowę przewozu towarów 345 telewizorów (...) 42 o wadze 6900kg. Towar został zapakowany w dniu 12.05.2010 roku we W.. Jako miejsce dostawy oznaczono D. N. (...) Centre, N. (...) H. W., N., N., (...), znajdujące się na terytorium Wielkiej Brytanii. Na dokumencie CMR (...) jako przewoźnika wpisano (...) s.c. (...)-(...) J. S. 67. Fakturę z dnia 12.05.2010 r. nr (...) -3 (...) wstawił jednak na przewoźnika (...) sp.j. na 345 (...) 42((...)). Towar był przewożony samochodami ciężarowymi Nr Rej (...) własności (...)j. (...)-(...) J. S. 67 i (...) własności B. N. i Z. N.. Licencja na wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu drogowego rzeczy wystawiona była na (...) sp. j. Kierowcą samochodu o nr (...) był A. W. zatrudniony w (...)j. (...)-(...) J. S. 67, kierowcą drugiego samochodu był S. Z..

(dowód: kserokopia listu przewozowego nr CMR: (...) z tłumaczeniem k. 21-22, faktura handlowa z tłumaczeniem k. 23-25, packing list k. 26 certificate of S. z tłumaczeniem k. 27-32 k. 48- 51, pisemne zeznania A. W. przed policją angielską w kserokopii k. 52-55, dokumenty zalegające w aktach likwidacji szkody nr (...): faktura z dnia 12.05.2010 r. nr (...) -3 LG, dowody rejestracyjne ciężarówek, licencja, zeznania świadka P. P. k. 163 0:10:32)

Kierowcy z przewożonym towarem dotarli na miejsce docelowe w W. B. w dniu 16.05.2010 roku w nocy. Zostali jednak stamtąd odesłani ze wskazaniem na możliwość zapakowania N. & S. D. C. L. P., gdyż firma odbierająca przewożony towar nie udostępniła swojego parkingu. Parking ten był rekomendowany przez sprzedających sprzęt RTV i AGD oraz przez (...) Stowarzyszenie (...) ((...)) jako parking bezpieczny, posiadający ochronę, ogrodzenie oraz monitoring.

Parking ten był wykorzystywany przez pracowników powódki przed kradzieżą i po kradzieży i nadal wskazywany jest przez kierowców ciężarówek jako parking bezpieczny.

(dowód: pisemne zeznania A. W. przed policją angielską w kserokopii k. 52-55, e-mali k. 65-69, zeznania za stronę powodową Z. N. k. 190 0:6:36, zeznania świadka A. W. k. 173 0:3:02, zeznania świadka P. P. k. 163 0:10:32)

Kierowca zatrudniony w (...) sp.j. A. W. udał się na parking w N. & S. D. C. L. P.. Towarzyszył mu drugi kierowca S. Z. przewożący drugi transport. Obydwaj po zjedzeniu kolacji ok. 1 w nocy udali się na spoczynek w kabinach ciężarówek. Zaparkowali równolegle do siebie przodem do zarośli.

(dowód: pisemne zeznania A. W. przed policją angielską w kserokopii k. 52-55, raport z oględzin k. 103-105, zeznania świadka A. W. k. 173 0:3:02)

Parking dla ciężarówek znajdował się około trzy mile od D. N. (...) C., gdzie przesyłka miała być dostarczona. Parking był zlokalizowany przy centrum handlu żywcem i składał się z dwóch dość obszernych powierzchni parkingowych mieszczących 160 miejsc parkingowych. Pojazdy dokonujące załadunku i rozładunku żywego inwentarza każdorazowo korzystały z przedmiotowego parkingu. Parking był dostępny przez dwie duże bramy, z drogi (...), które nigdy nie były zamykane. Brama nie była strzeżona przez pracowników ochrony/strażników ani nie posiadała kłódki czy jakichkolwiek innych mechanicznych zabezpieczeń. Obszar parkingu był patrolowany przez ochroniarza, który kończył pracę o 22:00. Dodatkowo parking był okazjnie doglądany przez jednostki policyjne. Bilety parkingowe były sprzedawane za pośrednictwem maszyny lub dostępne w budynku usytuowanym przy wjeździe. Obwód placu ogrodzony był palisadowym ogrodzeniem o wysokości sześciu stop. Po prawej stronie- od wejścia znajdował się N. L. S. (...) oraz po lewej stronie (...). Około 40 jardów od kawiarni znajdowała się myjnia dla ciężarówek i sklep z akcesoriami. Wokół placu znajdowały różne światła bezpieczeństwa, trzy kolumny z ośmioma światłami na każdej i cztery obrotowe kamery przemysłowe. Kawiarnia i myjnia dla ciężarówek nie były otwarte 24 godziny na dobę. Nie było ochrony na placu. Plac oferował parkowanie nocne za 8.00 funtów. Według napisów informujących „Pojazdy były parkowane całkowicie na ryzyko właścicieli. Kierownictwo nie przyjmowało odpowiedzialności za straty i szkody pojazdów lub ich zawartość". W tyle placu, na rampie, było ogrodzenie z drutu, biegnące równolegle do linii kolejowej za nim. Ogrodzenie z drutu łączyło się z ogrodzeniem palisadowym w tylnej części po prawej i lewej stronie. Po prawej stronie, ogrodzenie palisadowe miało duże bramy dla pojazdów, zamykane i dwa przejścia dla przechodniów - niezamykane. Przez bramy było dodatkowe wejście na parking dla L. S. (...), które było dostępne z odrębnej drogi, (zdjęcia numer: 18-26).

(dowód: certificate of S. z tłumaczeniem k. 27-32 k. 48- 51, kserokopie zdjęć k. 33-47, pisemne zeznania A. W. przed policją angielską w kserokopii k. 52-55, raport z oględzin k. 103-105, zeznania świadka P. P. k. 163 0:10:32)

A. W. obudził się o 2:45 i zauważył jak grupa mężczyzn wnosi towary przez wycięty w plandecce otwór do ustawionej obok ciężarówki. Kierowca telefonicznie poinformował kolegę z sąsiedniego wozu, który odpalił silnik swojego samochodu. W tym momencie sprawcy kradzieży uciekli, a samochód ciężarowy do którego przepakowano towar odjechał. Kierowca zgłosił niezwłocznie kradzież na policji.

(dowód: certificate of S. z tłumaczeniem k. 27-32 k. 48- 51, kserokopie zdjęć k. 33-47, pisemne zeznania A. W. przed policją angielską w kserokopii k. 52-55, zeznania świadka A. W. k. 173 0:3:02)

Skradziono 175 TV z czego policji angielskiej udało się odzyskać 7 sztuk. Sprawców kradzieży nie udało się ująć angielskiej policji. Według oświadczenia rzeczoznawcy zdarzenie było skutkiem rażącego zaniedbania kierowcy przyczepę w rozumieniu zaparkowania na niestrzeżonym parkingu na noc.

(dowód: kserokopia listu przewozowego nr CMR: (...) z tłumaczeniem k. 21-22, kserokopie zdjęć k. 33-47, certificate of S. z tłumaczeniem k. 27-32 k. 48- 51,)

Dnia 20 stycznia 2012 r. strona powodowa wystosowała do strony pozwanej pismo z wezwaniem do zapłaty kwoty 254.173,57 zł stanowiącą równowartość roszczenia zgłoszonego przez (...) W. Sp. z zoo na dzień 20 stycznia 2012 r., w wysokości 75.789,13 USD. Strona powodowa zawiadzała również pozwaną do próby ugodowej, jednakże pozwana nie wyraziła zgody na zawarcie ugody obejmującej wypłatę należnego odszkodowania. Decyzją z dnia 18.12.2012 roku pozwana odmówiła wypłaty co argumentowała wykładnią odpowiednich zapisów Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Odpowiedzialności Cywilnej Operatora Transportowego, mających zastosowanie do zdarzenia z dn. 17 maja 2010 r. Strona pozwana stwierdziła, że wymóg dotyczący szczególnego zabezpieczenia pojazdu wraz z przesyłką przed kradzieżą z włamaniem nie został spełniony w oparciu o par 11 ust 4 OWU.

(dowód: pismo „Doprecyzowanie wysokości roszczenia wraz z ostatecznym przedsądowym wezwaniem do zapłaty” z dn. 20 stycznia 2012 r. z dowodem nadania k. 56-58, wnioski o zawiadzenie do próby ugodowej z dnia 4 lipca 2013 roku k. 61-64, decyzja ubezpieczyciela z dnia 18.12.2012 roku k. 59-60, dokumenty w aktach likwidacji szkody nr (...))

(...) sp. j. negocjowała z producentem telewizorów niższą kwotę odszkodowania, do ugodowego zakończenia sporu jednak nie doszło, gdyż pozwana jako ubezpieczyciel zajęła stanowisko odmowne.

(okoliczność niesporna)

W związku z powyższym LIG (...) LTD w S. wystąpiła na drogę sądową przed Sadem Gospodarczym w K. i uzyskała nakaz zapłaty zobowiązujący (...) sp. j. do zapłaty kwoty 90.626,42 USD wraz z odsetkami w wysokości 5 % w stosunku rocznym od dnia 15.04.2011 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 11.838 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. (...) sp. j. w sprzeciwie tym domagał się oddalenia powództwa w całości, podkreślała, że kierowca samochodu ciężarowego, którego dokonano kradzieży części telewizorów parkował na bezpiecznym parkingu, sama firma przewoźowa dokonała wszelkich wymogów związanych z odpowiednim zabezpieczeniem przewożonego towaru przed kradzieżą. (...) sp. j. powołała się też na zawyżoną wysokość roszczenia, która powinna być obliczona według art. 23 ust 1 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów. (...) sp. j. wniosła również o zawiadomienie o toczącym się postępowaniu pozwanej. Sprzeciw od nakazu zapłaty jako wniesiony po terminie został odrzucony postanowieniem SO w K. z dnia 22.01.2014 roku. Zażalenia na to postanowienie nie uwzględnił Sąd Apelacyjny w K.. Za bezzasadne uznał twierdzenia o wadliwym doręczeniu nakazu zapłaty M. N. (1)-osobie nie uprawnionej do odbioru korespondencji (...) sp. j. Skoro (...) sp. j. mimo rzekomego odwołania pełnomocnictwa tolerowała działalność M. N., występującej w obrocie pocztowym jako pełnomocnik to uznano, że w sposób dorozumiany uznawała skuteczność udzielonego pełnomocnictwa pocztowego.

W drodze pertraktacji ugodowych (...) sp. j. w ratach spłaciła należność określoną w nakazie zapłaty.

(dowód: nakaz zapłaty z dnia 11.12.2013 roku do sygn. IX GNC 1251/13 k. 71 z pismem przewodnim k. 70, korespondencja e-mailowa k. 72-73, potwierdzania przelewów k. 74-79, sprzeciw od nakazu zapłaty k. 131-140, postanowienie So z dnia 22.01.2014 r. k. 141, zażalenie z dnia 6.02.2014 roku k. 142-145, postanowienie SA z dnia 28.04.2014 roku k. 146-147, zeznania za stronę powodową Z. N. k. 190 o:6:36)

Okoliczności faktyczne dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia przez (...) sp.j. z (...) W., wystąpienie zdarzenia kradzieży z dnia 17.05.2010 roku, jego przebiegu były między stronami niesporne. Okoliczności te wynikały z dokumentów zalegających w aktach przedmiotowej sprawy i aktach likwidacji szkody. Ich treść nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu.

Zeznania świadka A. W. co do przebiegu zdarzenia z dnia 17.05.2010 roku Sąd uznał za wiarygodne. Jego zeznania korespondowały z pisemnymi zeznaniami po zdarzeniu przed policją angielską. Z uwagi na duży upływ czasu świadek nie pamiętał wielu szczegółów tego zdarzenia.

Zeznania świadka P. P. odnośnie rekomendacji parkingu w N. & S. D. C. L. P. jako parkingu bezpiecznego znajdowały poparcie w dokumentacji znajdującej się w aktach tej sprawy. Wiedzę odnośnie zapieczęć na tym parkingu świadek posiadał tylko z informacji uzyskanych od kierowców.

Zeznania Z. N. za stronę powodową Sąd również uznał za wiarygodne. Zeznania przedstawiciela powódki pozostają zbieżne z treścią wynikającą z dokumentów dołączonych do tej sprawy.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka S. Z. z uwagi na cofnięcie tego dowodu przez stronę powodową k. 190.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Na wstępie należało odnieść się do zarzutu strony pozwanej o braku legitymacji czynnej po stronie powodowej. Zarzut ten Sąd uznał za bezzasadny. W ocenie Sądu strona pozwana ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową względem strony powodowej na podstawie art. 805 i 822 kc w oparciu zawartą umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, potwierdzoną polisą nr (...) z dnia 5.05.2010 roku.

Przeprowadzone postępowaniem dowodowe wykazało, że spółka jawna (...) zawarła z pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, w dniu 5.05.2010 roku. Następcą prawnym tej spółki jest (...) sp. z o.o. sp. k., co wynika z przedłożonych odpisów KRS. Geneza powstania powodowej spółki ujawniła, że najpierw istniała Spółka Cywilna (...), N. B., N. Z., która została przekształcona w trybie art. 26 par 6 ksh w spółkę jawną (...) w dniu 19.12.2008 roku, a ta następnie przekształciła się w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową działającą w tej sprawie po stronie powodowej.

Istotnie w świetle § 4 ust 1 pkt 2 OWU (...) W. udzielała ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego dokonującego przewozu przesyłek na podstawie listu przewozowego CMR, w którym zamieszczone były dane ubezpieczającego: nazwa i adres. W liście przewozowym nr CMR: (...) z dnia 12.05.2015 roku jako przewoźnika odnotowano (...) s.c. (...)-(...) J. (...). W dacie wystawienia listu przewozowego spółka cywilna o takiej nazwie nie istniała, zresztą przed datą przekształcenia w dniu 19.12.2008 roku nosiła zupełnie inną nazwę. Odnosząc list przewozowy do innych dokumentów, w tym dowodów rejestracyjnych odnotowanych w liście przewozowym ciężarówek, faktury z tej samej daty co list przewozowy – zalegających w aktach likwidacji szkody, opiewających na (...) sp. j., oświadczenia kierowcy okradzonej ciężarówki składanych na policji w W. B. co do miejsca zatrudnienia, licencji na przewóz towarów w ocenie Sądu doszło do oczywistej omyłki pisarskiej w liście przewozowym, polegającej na zmianie oznaczenia spółki zamiast „s.j.” wpisano „s.c.” Nazwa spółki pozostała bowiem niezmienną i była tożsama z nazwą spółki wskazaną w umowie ubezpieczenia. Ta omyłka pisarska nie została wcześniej wychwycona przez żadną ze stron. Nawet pozwana na etapie postępowania likwidacyjnego tej kwestii nie podnosiła, mając pewność co do tego, że udzieliła ochrony ubezpieczeniowej na podstawie listu przewozowego wystawionego na (...) s.c. Zresztą ubezpieczający w świetle postanowień OWU miał obowiązek sprawdzić dane z listu przewozowego dotyczące głównie w zakresie danych dotyczących przewożonego towaru. Sąd nie mógł zatem zaaprobować próby zwolnienia się strony pozwanej z odpowiedzialności ubezpieczeniowej z uwagi na omyłkę pisarską dotyczącą zaledwie jednej litery w prawidłowej nazwie ubezpieczonego, tym bardziej, że wszystkie inne dokumenty dotyczące realizacji usługi przewozu w szczególności faktura nr (...) z tej samej daty co list przewozowy zostały wystawione na (...) sp. j.

Okoliczności przebiegu zdarzenia kradzieży telewizorów z dnia 17.05.2010 na terenie W. B. nie były między stronami sporne, spór tej sprawy koncentrował się na wykładni postanowień umowy wraz z OWU, które stanowiły jej integralną część.

Zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą, postanowienia ogólnych warunków umów ubezpieczenia podlegają wykładni według reguł określonych w art. 65 § 2 k.c., gdy ich postanowienia nie są precyzyjne i stwarzają wątpliwości co do ich istotnej treści, a wykładnia taka nie może pomijać celu, w jakim umowa została zawarta, a także natury i funkcji zobowiązania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2006 r. sygn. akt II CSK 60/06, LEX nr 450174, wyrok

Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2004 r., sygn. akt V CK 481/03, LEX nr 183801). Umowa ubezpieczenia pełni funkcję ochronną i z tej przyczyny miarodajny dla wykładni jej postanowień jest punkt widzenia tego, kto jest chroniony, a wątpliwości interpretacyjne nie mogą obciążać ubezpieczonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1997 r., sygn. akt III CKN 76/97, LEX nr 50796; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 września 1998 r., sygn. akt III CKN 605/97, LEX nr 1215932; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2004 r., sygn. akt IV CK 69/03, LEX nr 175953; wyrok Sąd Najwyższego z dnia 8 grudnia 2005 r., sygn. akt II CK 305/05, LEX nr 311323).

Analizując postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Operatora Transportowego Sąd nie podzielił zarzutu pozwanej, iż konsekwencją braku poinformowania jej przez powódkę o postępowaniu sądowym do sygn. IX GNC 1251/13 prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Krakowie, powinno być oddalenie powództwa w związku z niedochowaniem obowiązków przewidzianych a par 12 ust 2,3 i 4 analizowanych OWU. W par 12 ust 2,3 i 4 OWU na ubezpieczającego-ubezpieczonego obowiązki niezwłocznego powiadomienia (...) W. o wszczętym postępowaniu sądowym w związku z zaistniałą szkodą i udzielenia na żądanie (...) W. pełnomocnictwa procesowego wskazanej przez nie osobie, umożliwienia (...) W. zajęcia stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego, przesłanie do (...) W. orzeczenia Sądu w sprawie cywilnej lub karnej związanej ze zdarzeniem, z którego wynikała jego odpowiedzialność. Nadto ubezpieczający nie mógł bez pisemnej zgody (...) W. przyjąć na siebie odpowiedzialności za szkodę, zaspakając roszczeń osób poszkodowanych lub udzielać obietnicy zapłacenia odszkodowania. Obowiązki te nie zostały jednak obwarowane żadną sankcją, tak jak inne uchybienia ubezpieczonego wymienione w par 12 ust 6 i 7 z wyłączeniem odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela. Tymczasem wykładania OWU prowadzi do konstatacji, że ubezpieczyciel wyłączał swoją odpowiedzialność za szkodę w enumeratywnie wymienionych sytuacjach, do których nie należy te określone w par 12 ust 2,3 i 4. Już z tego względu tezy pozwanej o bezzasadności powództwa Sąd uznał za nieuprawnione.

Ponadto zdaniem Sądu literalne brzemienie obowiązków wyrażonych w par 12 ust 2,3 i 4 OWU wskazywało na możliwość wzięcia udziału przez ubezpieczyciela w ewentualnym postępowaniu sądowym związanym ze zdarzeniem, z którego wynikała jego odpowiedzialność. Możliwość ta biorąc pod uwagę cel umowy ubezpieczenia nie była jednak bezterminowa w sytuacji gdy postępowanie likwidacyjne zakończyło się odmową uwzględnienia roszczeń wynikających z umowy OC, tak jak w przedmiotowej sprawie. Postępowanie likwidacyjne zostało zakończone w grudniu 2012 roku, decyzją odmowną z powołaniem na niedopełnienie przez kierowcę obowiązku z par 11 ust 4 OWU, tymczasem nakaz zapłaty wobec ubezpieczonej firmy zapadł dopiero rok później. Samo poinformowanie pozwanej o toczącym się postępowaniu w sądzie gospodarczym nic w sytuacji pozwanego ubezpieczyciela by nie zmieniło, skoro od początku odmawiał on przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej w związku z niespełnieniem przez ubezpieczonego warunków umowy. Na marginesie należy zaznaczyć, że postępowanie sądowe było wynikiem odmowy przez pozwaną zawarcia ugody z klientem (...) sp.j.-okoliczność niesporna między stronami. W takiej sytuacji strona powodowa jako następca prawny (...) sp.j., ponosiłaby konsekwencje wadliwie wydanej decyzji odmownej wypłaty odszkodowania wydanej przez ubezpieczyciela, o czym niżej, w związku z brakiem zawiadomienia o postępowaniu sądowym, w sytuacji gdy ubezpieczyciel od początku ochrony ubezpieczeniowej odmawiał. Taka wykładnia postanowień OWU godziłby w sens i celu umowy ubezpieczenia, dlatego w ocenie tut. Sądu nie można jej zaaprobować.

Najwięcej uwagi obydwie strony postępowania poświęciły rozumieniu par 11 ust 4 w związku z par 12 ust 8 OWU zgodnie z którymi kierowca powinien ze szczególną starannością zabezpieczyć pojazd wraz z przesyłką przed kradzieżą z włamaniem. W czasie postoju kierowca zobowiązany był pozostawić pojazd wraz z przesyłką na parkingu strzeżonym, a jeśli było to niemożliwe - w miejscu zapewniającym maksimum bezpieczeństwa tj. na terenie trwale ogrodzonym, zamkniętym, dozorowanym oraz oświetlonym lub na znajdujących się na trasie przewozu parkingach przy motelu, hotelu, całodobowej stacji benzynowej lub urzędzie celnym. Według § 12 ust. 8 OWU: jeżeli ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków określonych w § 11 ust. 2-5, a miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie okoliczności powstania szkody, rozmiar szkody, bądź na ustalenie wysokości odszkodowania, a także w przypadku ujawnienia nieprawidłowości oświadczeń co do rozmiaru i okoliczności szkody, (...) mogła odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć.

Zdaniem Sądu w rozpatrywanej sprawie parking, na którym A. W. zaparkował samochód ciężarowy z towarem należało uznać za miejsce zapewniające maksimum bezpieczeństwa w świetle par 11 ust 4 OWU. Treść tego postanowienia umownego jak słusznie akcentowała strona powodowa jest niespójna, z jednej bowiem strony nakłada na kierowcę obowiązek zatrzymania się w miejscu zapewniającym maksimum bezpieczeństwa określając w jaki sposób rozumiane jest to miejsce (teren trwale ogrodzony, zamknięty, dozorowany oraz oświetlony) lub przy motelu, hotelu, całodobowej stacji benzynowej lub urzędzie celnym, które wcale nie muszą przejawiać cech zdefiniowanego miejsca zapewniającego maksimum bezpieczeństwa. Postępowanie dowodowe potwierdziło, że parking na którym doszło do kradzieży był dozorowany do godz. 22 i był monitorowany. Ponadto był rekomendowany przez sprzedających sprzęt RTV i AGD oraz przez (...) Stowarzyszenie (...) ((...)) jako parking bezpieczny, posiadający ochronę, ogrodzenie oraz monitoring. Kierowca nie musiał sprawdzać czy parking jest dozorowany przez 24 godz., skoro posiadał informacje, że jest dozorowany. Kierowca (...) sp.j. korzystał z tego parkingu na wyraźne wskazanie klienta zamawiającego przewóz towarów jako parking bezpieczny. W pewien sposób pilnował też pojazdu, którego nie opuszczał od momentu udania się na spoczynek nocny- o czym mowa w aneksie nr 1. Teren, na którym zatrzymał się A. W. nie był terenem przypadkowym, tylko już wcześniej wykorzystywanym przez pracowników powódki do pozostawiania tam pojazdów; teren był ogrodzony i oświetlony, monitorowany kamerami.

Ponadto ubezpieczyciel w świetle par 12 ust 8 OWU mógł odmówić wypłaty odszkodowania lub je z zmniejszyć tylko w przypadku jeżeli ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązków określonych w § 11 ust. 4. Okoliczności przedmiotowej sprawy nie pozwalają na przypisanie kierowcy samochodu ciężarowego, który został obrabowany na terenie N. & S. D. C. L. P. winy umyślnej ani rażącego niedbalstwa.

Rażące niedbalstwo jest kwalifikowaną postacią braku staranności w przewidywaniu skutków działania i jest to takie zachowanie, które wręcz graniczy z umyślnością (zob. wyrok SN z dnia 19 lutego 2003 r., V CKN 1680/00, "Izba Cywilna" 2003, nr 11, s. 47). Pojęcie "rażącego niedbalstwa" zawarte w przepisie art. 827 § 1 k.c. nie może być traktowane za równoznaczne z pojęciem "należytej staranności", o jakim mowa w art. 355 k.c. Gdyby pojęcia te były znaczeniowo tożsame, art. 827 § 1 k.c. wyłączałby odpowiedzialność ubezpieczyciela nie w przypadku rażącego niedbalstwa, ale w przypadku działania poszkodowanego bez zachowania należytej staranności. "Rażące niedbalstwo" to coś więcej niż brak zachowania zwykłej staranności w działaniu (a w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej ocenianej przy uwzględnieniu podwyższonego miernika). Wykładnia tego pojęcia powinna zatem uwzględniać kwalifikowaną postać braku zwykłej lub podwyższonej staranności w przewidywaniu skutków działania. Chodzi tu o takie zachowanie, które graniczy z umyślnością - por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2009 r. V CSK 291/08. Kierowcy ciężarówki w świetle okoliczności faktycznych tej sprawy nie można było przypisać niedbalstwa z sankcją przewidzianą w par 12 ust 8 OWU i art. 827 pa 1 k.c. Kierowca wykazał zarówno minimalną ostrożność jak i staranność w wyborze parkingu. Wybrał ten, który został mu polecony przez Klienta usługi przewozu – eksportera, jak i podmiot do, którego dostarczony miał być towar. Parking był rekomendowany przez (...) Stowarzyszenie (...) ((...)) i wykorzystywany przez przewoźników sprzętu elektronicznego. Postępowania kierowcy nie odbiegało zatem drastycznie od modelu właściwego w danych warunkach zachowania się, ochrony pojazdu i towaru przewożonego.

Konsekwencją powyższego było przyjęcie, iż zdarzenie powodujące szkodę objęte było umową ubezpieczenia i stanowiło podstawę do wypłaty stronie powodowej odszkodowania, którego wysokość przedstawiono w poniższych wycenieniach w oparciu § 4 ust. 1 pkt 2 OWU w zw. z art. 822 § 1 k.c.

Do obliczenia szkody finansowej według par 13 ust 3 pkt 2 OWU stosuje się przepisy konwencji CMR. Od wysokości należnego odszkodowania TuiR potrąca kwotę franczyzy redukcyjnej, której wysokość określono w dokumencie ubezpieczenia-par 13 ust 9.

Zgodnie z brzmieniem art. 23 ust. 1 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 roku (Dz.U.1962.49.238 zał.) odszkodowanie za częściowe zaginięcie towaru oblicza się według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Jednocześnie art. 23 ust. 3 Konwencji CMR w stanowi, że odszkodowanie nie może przekraczać 8,33 jednostki rozrachunkowej za 1 kilogram brakującej wagi brutto. Zgodnie

z ust. 7 cytowanego artykułu „Jednostka rozrachunkowa”, o której mowa w niniejszej Konwencji jest specjalnym prawem ciągnięcia utworzonym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

Postępowanie dowodowe wykazało, że doszło do kradzieży 175 TV, z czego policja odzyskała 7- certificate of S. z tłumaczeniem k. 51, skradziono zatem 168 TV a nie 169 jak wskazano w wyliczeniu pozwu. Każdy z TV ważył 20 kg. (w Liście przewozowym opisano 345 TV o wadze 6900kc, jeden TV ważył zatem 20 kg).

Należna kwota odszkodowania to $168 \text{ TV} \times 20 \text{ kg} \times 8.33 = 27.988,8 \text{ SDR} \times 5,2203$ (kurs NBP z dnia 5.03.2015 k. 80)= 146.109,93 zł. Kwotę tą pomniejszono o francyzę redukcyjną czyli równowartość 500 USD w chwili wniesienia pozwu tj. 1876,25 zł (500 USD x 3,7525 zł k. 80). Do zasądzenia pozostało zatem 144.233,68 zł.

Ustawowe odsetki od zasądzonej kwoty Sąd przyznał według żądania pozwu od dnia 18.12.2012 roku czyli wydania przez ubezpieczyciela decyzji odmownej, zgodnie z art. 455 i 481 kc. Strona powodowa wcześniej wyzwała pozwaną do zapłaty.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Strona powodowa uległa jedynie w niewielkim zakresie, gdyż wyliczone odszkodowanie pomniejszono o 1 telewizor i wartość franczyzy redukcyjnej. Sąd zasądził zatem od pozwanej na rzecz powódki opłatę od pozwu od zasądzonego roszczenia w kwocie 7212 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda ustalono stosownie do dyspozycji § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Sąd nakazała również ściągnąć od pozwanej na rzecz SP koszty stawienia świadka na rozprawie pokryte tymczasowo ze środków tut. Sądu.

SSO Monika Świerad